Esculls artificials per reforçar la presència de bavoses a l´Estany

És l'única població que queda en un entorn lacustre a tota la península ibèrica i de les poques que hi ha a Europa

L´especialista en peixos Quim Pou mostra un dels esculls artificials al darrere a l´Estany de Banyoles.

ACN

L'Estany de Banyoles compta des de fa unes setmanes amb una cinquantena d'esculls artificials submergits -formats per pedres, troncs o rajols- per facilitar la reproducció de la bavosa i crear nous hàbitats per a aquesta espècia amenaçada. Forma part d'un estudi que inclou un pla de seguiment de les poblacions per esbrinar els efectes dels exòtics envers aquest peix. S'ha observat que hi ha una població estable però que, quan arriben als dos anys de vida, desapareixen en ser depredats per peixos de fora. La bavosa és una de les cinc espècies autòctones que tenia aquest estany i té un especial interès perquè és l'única que queda en un entorn lacustre a tota la península i de les poques, a tot Europa.

La bavosa de riu, coneguda científicament com a 'salaria fluviatilis', és un peix bentònic que viu en roques i en cavitats petites. Té un cos allargat i els mascles tenen una cresta molt vistosa que, juntament amb els tons marronosos, li donen un aspecte d'"arlequí", segons explica l'especialista en peixos del Consorci de l'Estany, Quim Pou. Pot arribar a fer quinze centímetres però en aquest entorn lacustre té una mitjana de sis centímetres ja que els exemplars acaben a la panxa d'algun peix exòtic. Això ha fet que, tot i tenir una població estable, sigui molt poc significativa si es compara amb la resta de peixos que hi viuen i per això s'ha cregut convenient reforçar-la, entre altres coses, perquè és una espècie protegida.

Entre els mèrits d'aquest peix, hi ha la seva capacitat de supervivència -és l'única de les cinc espècies autòctones que ha aconseguit perdurar a l'Estany-, si bé ara comparteix les aigües amb l'anguila, també autòctona, recentment reforçada amb nous exemplars alliberats fa uns dies. Alguns pescadors banyolins recorden haver-ne pescat fa dècades, però amb mides molt més grans. Els tècnics dedueixen que ha tingut una "lenta regressió" en els últims vint anys, en bona part, per l'efecte dels exòtics.

Els únics que viuen en un estany a la península ibèrica

Aprofitant que en els últims dos anys s'ha fet una actuació important per retirar els peixos exòtics -més de 52.000 exemplars- en el marc del Projecte Life, el Consorci de l'Estany ha considerat oportú dur a terme durant tot aquest any un projecte per enfortir la població de bavosa. El programa està finançat per la Fundació de la Biodiversitat que depèn del Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient.

Aquesta és una espècie amenaçada que té un gran valor ecològic, sobretot perquè la població que hi ha a Banyoles és l'única que es conserva en tota la península ibèrica en un ambient lacustre. A Catalunya, hi ha bavoses de riu a tres conques internes de Catalunya, exceptuant l'Ebre, entre les quals hi ha el tram baix del riu Ter i un sector petit del Llobregat. A la resta de rius ha desaparegut.

Els esculls artificials, les seves llars

L'objectiu d'aquest programa, segons explica Pou, és "garantir la supervivència a llarg termini" d'aquesta població a través d'una diagnosi de l'estat actual i també amb la instal·lació d'esculls artificials, que han de servir com a nous emplaçaments on poder fer les postes i poder refugiar-se dels depredadors. S'han fet tres models diferents d'estructures -amb pedres, troncs i rajols- que es quedaran de forma permanent al fons.

El programa també inclou una part experimental que consisteix en protegir una part d'aquests esculls amb una xarxa al voltant (anomenat limnocorral). El que es pretén veure, segons Pou, és si amb la protecció de la xarxa, els exemplars sobreviuen amb més facilitat i augmenten de talla respecte els que no estan protegits amb xarxes.

Després de la tardor, es començaran a tenir els primers resultats però de moment ja han vist que els esculls fets amb rajols han estat colonitzats més fàcilment respecte els altres models.

Els mascles s'ocupen de preservar les postes

Una altra de les peculiaritats d'aquest peix és que els mascles tenen unes hormones que serveixen per atraure les femelles però també per evitar que els ous que aquestes han dipositat agafin bacteris i es podreixin. "Actua com un vernís de protecció", explica l'investigador, que explica que és el mascle el que escull l'indret on fer el niu.

Font del document:
http://www.diaridegirona.cat/comarques/2012/06/21/esculls-artificials-reforcar-presencia-bavoses-lestany/568795.html?utm_source=rss